

Servi Esansı

(*Cupressus sempervirens* L.)

enfeksiyonları, romatizma, basur hastalıklarına karşı kullanılır.

Ağacın yaprakları ve genç dallarından damıtılarak elde edilen servi esansından, özellikle parfümeride ve aromaterapide yararlanır. Ayrıca, güçlü bir saç toniğidir ve tat verici özelliğe sahiptir.

Servi esansı, açık sarımsı portakal renkli, berrak ve akıcı, terpenik, servimsi, hafifçe otsu kokuya sahip bir sıvıdır. Uçucu yağ verimi, yüzde 0,2 ila 1,2 arasındadır. Başlıca üretici ülkeler, Fransa, İspanya, İtalya ve Cezayir'dir.

AFNOR (NF T 75-254) standardına göre, uçucu yağın başlıca maddeleri şunlardır: alfa-pinen (% 40-65), delta-3-karen (% 12-25), sedrol (% 0,8-7), limonen (% 1,8-5), terpinil asetat (% 1-4), mirsen (% 1-3,5), germakren D (% 0,5-3), beta-pinen (% 0,5-3), terpinen-4-ol (% 0,2-2).

Turhan Baytop'a göre, servi kozalağı kabız, ateş düşürücü, terletici, idrar artırıcı ve kan kesici etkilere sahiptir. Haricen, basur ve kokulu ayak terlemelerine karşı kullanılır. Çocukların gece işemelerine karşı, etkili olduğu ispatlanmıştır. On yaşından büyük çocukların gece işemelerini önlemek için, altı gün süreyle, bir fincan

Servi esansı, servigiller (*Cupressaceae*) familyasından servi -veya selvi- (*Cupressus sempervirens* L.) ağacının dal ve yapraklarından distilasyonla elde edilen uçucu yağdır.

Servi ağacı, 18-25 metreye boylanır. Doğal olarak yetiştiği yerler: Asya'da İran, Ürdün, İsrail, Lübnan, Kıbrıs, Türkiye; Avrupa'da Yunanistan ve İtalya; Kuzey Afrika'da Libya çevresidir. Özellikle bahçelerde ve mezarlıklarda, yaygın yetiştirilen bir ağaçtır.

Servinin iki varyetesi vardır:

Dalları gövdeye paralel; "*Cupressus sempervirens* var. *pyramidalis*".

Dalları gövdeye dik; "*Cupressus sempervirens* var. *horizontalis*".

Servi ağacının, kozalakları ve genç dallarından hazırlanan preparatlar; antiseptik, astrenjan, anti-enflamatuvar, antispazmodik, deodorant, diüretik etkilere sahiptir ve böbrek ile mesaneyi çalıştırır. Geleneksel tıpta; öksürük, soğuk algınlığı, grip, parazit

suya 30-40 damla servi kozalağı tentürü damlatılarak öğle ve akşam yemeklerinde içirilir. Öğünler arasında, bir fincan % 2-3'lük dekoksyonu içilir.

Servi kozalağı ekstresi ile hazırlanmış merhem veya süpozi-tuvarlar, basura karşı kullanılır ya da basur memeleri dekoksyonu ile yıkanır. Kokulu ayak terlemelerine karşı; ayaklar, % 5'lik kozalak dekoksyonu ile yıkanır ve daha sonra, bu dekoksyon içinde bir müddet tutulur.

Servi esansı, sadece haricen kullanılır. Çocukların erişiminden uzakta tutulmalıdır. Saç toniği olarak kullanımında, saça ve saç derisine 2-4 damla ile masaj yapılır. Şampüana katılarak da kullanılabilir. Cilt lekelerine karşı, aynı şekilde uygulanır. Ciltte hassasiyet oluşması halinde, uygulamaya son verilmelidir. Yağlı ciltleri, yağından arındırır. Kokusu ferahlatıcıdır.

K. Hüsnu Can Başer

Prof. Dr; Yakın Doğu Üniv, Eczacılık Fak.

Bu yazıda belirtilen ifadeler, sadece bilgilendirme amaçlıdır; tavsiye niteliği taşımaz. Hastalıkta tedavinin, mutlaka doktor kontrolünde yapılması gerektiği unutulmamalıdır.